

BEREGI ÚJSÁG

társadalmi, vármegyei és közgazdasági érdekű hetilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ENGEL JENŐ könyvkereskedésében

Felelős szerkesztő: Dr. Bálint Jenő
Szerkesztő: Rácz Lajos
a szerkesztőség.

Előfizetési ár:
Egész évre 3 kor. Községek részére 5 kor. Egyes szám ára 20 f
Hirdetési díjak: megállapodás szerint.

Hirdetések kizárólagos felvétele: Leopold Gyula Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában Budapest VII. ker., Erzsébet-körút 41. szám.

Gazdasági házi ipar.

Nemrégiben ugyanezen a címen kifejtettük, hogy a gazdasági házi ipar fejlődésének minden előfeltétele meg van hazánkban. Nézzük most, hogy ennek dacára mért nem jutott ahhoz a szerephez, ameyre hivatva van.

A háziipari foglalkozásnál a termelés legnagyobb részét teljesen szervezetlen s ez az oka annak, hogy nagy csemegeszőlőtermelő-gazdák kosár szükségletüket még ez idő szerint is legnagyobb részt külföldről kénytelenek fedezni, minthogy itteni munkások nem képesek a tömeges megrendelést teljesíteni, nincsenek berendezve a tömeges termelésre.

Magyarországnak pl. számos községében régi idők óta üzik a kosárfonást, mégis 500 db kosár beszerzésénél legtöbb esetben már külföldre kell fordulni.

Nagyobb részben ilyen szervezetlen a termelés másnemű háziipari ágaknál is.

A keresett cikkek nem állanak a megkívánt formában és kellő mennyiségben a fogyasztó rendelkezésére.

Azon helyek kivételével, melyek megrendelésekre dolgoznak, a háziiparral foglalkozók a termelésnél minden rendszer nélkül járnak el s legtöbb esetben még a helybeli piac igényeihez sem alkalmazkodnak.

Már pedig a fogyasztónak igenis meg van az igénye s ha valamiért pénzt ad, annál megkívánja, hogy az általa kívánt és használható formában legyen az elkészítve.

A gazdasági háziipari foglalkozás egyik lényeges nehézségét képezi az is, hogy a munkás a legtöbb esetben még a legkezdetlegesebb eszközt is nélkülözi s az ilyenformán előállított tárgyak amellet, hogy sok fáradsággal készülnek, formátlanok s így keresletnek nem örvé denek.

De meg a tömeges termelés jobb eszközök nélkül el sem képzelhető. A háziiparral foglalkozó legnagyobb része az üzleti szellemet hibából sem ismeri s ha csekély számú készítményét helyben nem tudja értékesíteni, bizony az a nyakán vész. Legjobb esetben valami igen élelmes vállalkozó zsákmányává lesz, ki értéken jóval aluli árban egész vidék készítményét összeharásolja s busás haszonnal értékesíti.

A fogyasztó a legritkább esetben áll összeköttetésben a termelővel, de legtöbb esetben még az első vásárlóval sem, hanem a harmadik-negyedik kéz-ből szerezheti be szükségletét.

Ilyen értékesítés mellett, midőn ennyi közvetítő díja terheli a csekély értékű háziipari készítményt, képzelhető, hogy mi jut a készítőnek. Ilyen értékesítés mellett a munkadíj olyan csekély,

hogy a munkásnak tényleg nem érdekes ez iparággal foglalkozni.

A háziipar fellendülését nagyon hátráltatja az is, hogy a termelő kész munkájának árát azonnal akarja.

Nálunk azonban a kereskedők legnagyobb részét csak hitelre vásárolnak, már pedig a háziipari termelő hitelt nem nyújthat, hiszen ugy szólva napról-napra él, így soká nem várhat készítményeinek árára, különösen, ha a nyers anyagot is készpénzért kell vásárolnia.

A kereskedő így tehát nem lesz a hazai házi ipari termelő megrendelője, hanem megy a külföldre, hol bőseges hitelt élvez aránylag hosszú időre.

E baj elhárítása egyik leglényegesebb föltétele a házi ipar fejlesztésének.

Mig ezen akadály elhárítva nem lesz, addig a háziipari foglalkozásnál nagyobb arányú fejlesztés alig képzelhető.

Hiszen a készült tárgyak legnagyobb része is olyan, melyeknek értékesítése télen, amikor leginkább előállítatnak, alig lehetséges.

Tél folyamán készült szőlő, gyümölcs-szállító kosarak pl. csak a jövő nyáron és ősszel kerülnek forgalomba.

Már pedig a háziiparral szegény emberek foglalkoznak. Ezek pedig nem igen várhatnak az értékesítésig, munkadíjukkal s a nyers anyagra fordított költségeik megtérítésére.

„BEREGI ÚJSÁG” TÁRCÁJA.

EXTASE

Az asztalon papirok szürke rongya,
Eltépett versek, sárgult levelek, —
És én a pisztolyt homlokomra nyomva
Az órát nézem. Még egy perc, — s megyek!
Nem reszketek. Nincs, aki visszatartsom.
Meguntam már a nagy komédiát.
Uj élet vár rám ott a tulsó parton,
Uj ábrándok és résztvevőbb világ.

Megyek. Az óra lassu percegéssel
Mutatja, hogy száll, száll a pillanat.
Minthogyha szólna: Gyáva vagy, ha kése!
Hisz vége van egy másodperc alatt!
Előre hát! Csak bucsuzom tetőled,
Megcsókolom fakó arcképedet,
Parányi ajkad, szőkefürtű fődét,
És azután majd csakugyan megyek!

Óh, ez a kép! Ezernyi bűvös álom,
Godás ábrándok tarkálló hada
Ugy csüggnék rajta, mint a rózsaszálon
A bágyadt hajnal első harmata.
Egy szőke lány, egy édes, zsarnok lsten
Reámveti nagy, tengermély szemét, —
S én öntudatlan, vad önkívületben
Elmondom százszor, sirva a nevét . . .

És ő csak rámnéz. És én megriadva
A gyilkos fegyvert messze eldobom . . .
Hiába vársz rám, — némán, epekedve
Bus Ejszaka, — én régi démonom!
Óh, ez a kép! Minthogyha szólna. kérne, —
Mintha csalnának ölelő karok . . .
És én rekedten sírom be az éjbe:
Angyalom! . . . Én még élni akarok! . . .

Ez a te sorsod!

— Mond anyucim, miért olyan hideg hozzám a nagymama? Micikét sokkal jobban szereti, mint engem. Őt mindig dédelgeti, engem pedig soha. Ez ugy fáj nekem.

Egy hét esztendő kis leánya mondta ezt, mialatt bodros hajú bábuját dédelgette karján.

Az anya — egy alig huszonöt esztendő nő — meglepődve nézett a csöpp gyermekre.

Ped'g én mindig szót fogadok nagyanyának, — folytatá ez. — És mégis eltaszt magától, ha cirogatni akarom a kezét. Micike folyton bemocskolja nagyanya szemüvegét és ő reá még sem haragszik. Őt mindig az ölelben dédelgeti és csókolja. Engem sohase csókol meg a nagymama. A papa sem szeret engem úgy, mint te, édes mamám . . .

Az asszony arca elborult, ajka remegni kezdett; szeretett volna felelni valamit, de hirtelen kezeibe temette arcát és felsóhajtott.

Majd ölébe vette a gyermeket, leült vele a divány sarkába és apró kacsóit, arcát, haját összecsókolta.

Merően a leánykára nézett és erősen felhevült fájdalmas tekintetével mintha csak ezt akarta volna mondani:

— Majd ha egyszer teljesen felvilágosodik az elméd édes kicsi lányom, majd ha megtudod, hogy miért hevül a lélek, akkor tudnád csak megérteni azt a nagy titkot, mit anyád szíve rejteget. Lesz idő, amikor te is megtudod, mily gonosz ez a világ, amely oly szigorú társadalmi törvényekkel bilincsebe veri a szívet. Néha e bilincsek elviselése nehéz, nagyon nehéz és csak szenvedések, küzdelmek árán tudjuk eltűrni ennek súlyát. Én is türtem, türtem . . . De aztán győzedelmeskedett felettem valami természetfeletti hatalom s leoldozta lelkemről e bilincseket. . . Ekkor sötétségbe vészett előttem minden társadalmi törvény, teloldozva éreztem magam szigorú szabályai alól és egyedül csak szívemre hallgattam . . .

. . . A kis szőke leánya szólanul ült anyja ölelben, de pár perc múlva megszólalt:

— Mamuskám, hiszen könnyes a szemed. Miért sírsz?

Az asszony megremegett. Csakugyan nedves volt a szeme. De aztán gyorsan letörülte könnyeit; erősen magához szorította a szőke bodros fejecskét és mosolyt színlelve szólt:

Ezek tehát nagyobbára azon okok, melyek miatt a gazdasági háziiparunk nemcsak hogy nem fejlődhetett a kellő mértékben, de nagymérvű hanyatlásnak indult.

Ezen felsorolt bajokon kell segítenünk, hogy mezőgazdasági munkásaink legalább egy részének téli munkát s ezzel keresetet biztosíthassunk.

Nem vagyok azon tévhitben, hogy a gazdasági háziiparral mezőgazdasági munkásaink egész tömegét láthatjuk el téli munkával, de mindenesetre ezen kérdéssel foglalkozni kell, mert kellő intézkedés mellett, aránytalanul kevés befektetéssel csak a jelenlegi viszonyokat tartva szem előtt mintegy 100.000 mezőgazdasági munkás családnak biztosíthatnánk 80—100 korona keresetet.

Hogy milyen intézkedések szükségesek ahhoz, hogy a gazdasági háziipari foglalkozással több ezer munkás-kéznek juttathatunk keresetet, ezt a fent említett hiányok mutatják meg.

Szerveznünk kell a termelést olyan alapon, hogy a gazdasági iparral foglalkozó munkások olcsó hitellel látásának el, oly célból, hogy a munkához szükséges jobb kézi eszközöket, nyers anyagot beszerezhessek, nagyobb megrendelések teljesítésére vállalkozhassanak s hogy munkadíjukat azonnal, téli időben, midőn dolgoznak, hetenkint kapják meg a kész tárgyakért.

A termelési ilyen való tervezését a szövetkezés útján vélem elérhetni.

Szövetkezés útján a munkások pénzforráshoz jutnak, a szükséges nyers anyagnak nagyobb mennyiségű és így olcsóbb beszerzésére jobb kézi gépekkel való berendezésre, meg van adva a mód egyöntetű, tömeges termelésre s tömeges áruknál kedvezőbb értékesítésre, rendelkezésre áll olcsó hitel, munkadíj-előlegre, sőt az értékesítésnél a kereskedőnek nyújtandó hiteltre is.

A szövetkezet megrendeléseket és vállalatokat szerez tagjainak, telkeresi a piacokat, segínyt nyújt anyag beszerzésre oly egyéneknek, kik versenyképes árukat tudnak előállítani, de tö-

meges termelésre ez ideig tőke hiánya miatt képtelenek voltak.

A szövetkezettel biztosítva van a termelés és az értékesítés, meg van a kellő ellenőrzés és szervezés az országos központi hitelszövetkezet által, mely működési körébe ezen szövetkezetek létesítését is felvette.

Hol a szövetkezetek alapításához az alapfeltételek hiányoznak, ott a község feladata, hogy házi kezelésben munkatelepeket létesítsen, ahol a mezőgazdasági munkák szünetelése alatt a gazdasági házi iparral foglalkozó munkások mindazon előnyöket élvezhetnék, melyet a szövetkezés nyújthat. A munkások ezen termelő szövetkezetei, községi munkatelepei az állam, a törvényhatóság, községi testületek, gazdasági egyesületek részéről legmesszebbmenő anyagi és erkölcsi támogatásban részesítendők.

Hiszen fájdalom, alig van év, hogy az állam a törvényhatóságok és községek télviz idején ne lennének kénytelenek, a munka és ezzel járó keresethiány folytán nagymérvű segínyt a munkások között kiosztani — ez az alamizsnaosztás pedig a bajt még jobban elmérgesíti.

A foglalkoztatási terek kiszélesítése, ilyen célú intézmények létesítése az egyetlen módja a munkáskérdés helyes megoldásának.

Pénzügyi tisztviselők mozgalma.

Nemrégben mi is megemlékeztünk azon mozgalomról, melyet a beregszászi pénzügyi fogalmazói tisztviselői kar indított s amelyet felsőbb helyből leintettek, de amely mégsem aludt el egészen. A mozgalom folytatásáról, vagy beszüntetéséről többféle vélemények hangzottak el, ezek közül legilletékesebb Aczél Ferenc beregszászi pénzügyi titkár alábbi cikke, melyet egy budapesti lapból veszünk át.

„Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete elnökének, gróf Batthyány Tivadarnak szavára s a ministeriumnak érdeklődésére és azon kijelentésére, hogy a pénzügyi fogalmazói kar jogos sérelmei ugyanis ismeretesek s azok orvosoltatni fognak, a magam részéről

helyesnek, célravezetőbbnek és opportunusabbnak találtam azt, hogy a mozgalomtól egyelőre álljunk el. Csoportosuljunk, tömegesen lépünk be az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete tagjai közé. Sérelmeinket ismertessük meg az egyesülettel, hogy a folyó év szeptember havában megtartandó szegedi congressuson azok orvoslása iránt már kész elaboratum terjesszessék elő.

Mindezeknek e lap március 10-iki számában kifejezést is adtam. Tettem pedig ezt azért, mert teljesen osztom az egyesület elnökének, gróf Batthyány Tivadarnak azon kijelentését, hogy érdekcsoportok alakításával, széttagoltsággal csak eltávolodunk a céltól; tettem azért is, mert miután illetékes helyről biztatást nyertünk, nem tartottam helyesnek azt, hogy bár jogos mozgalmunknak a legcsekélyebb részben is erőszakos szin tulajdoníthatassék.

Azt reméltem, hogy ezeket jól megfontolva, habozás nélkül megfogadjuk e lapok szerkesztőjének azon minden tekintetben helyes tanácsát, hogy lépünk be valamennyien az „Állami Tisztviselők Országos Egyesületé”-be, mely által cselekvési terünk biztosítva lesz s erőt és befolyást nyerünk, melylyel többre megyünk, mintha elhagyatva, magunkra maradunk.

Ezek után tehát a kartársakat felhívtuk, hogy a további teendőket s magunktartását illetőleg nyilatkozzanak. Eddig 38 nyilatkozat érkezett be, melyekből 32 a memorandum beadását, 6 pedig az ügyünk a congressus elé való vitele mellett foglal állást. Válasz nem jött még 37 helyről.

A nyilatkozatok nagyobb részének alaphangja abból indul ki, hogy miért csak a pénzügyi fogalmazási tisztviselők partikuláris mozgalma az, mely nem találkozik tetszéssel? Hát a bíróság, a vasuti alkalmazottak, tanárok és tanítók helyzetének javítását nem partikuláris mozgalom segítette-e elő? Azt mondja továbbá a nyilatkozat, hogy ami különleges sérelmeink orvoslását az általános érdekek előmozdítására alkalmas congressus nem biztosíthatja, mert hiszen épen ott nincs helye a kizárólag egy testületet érdeklő sérelmek tárgyalásának, mivel ilyen kérdések felszínre kerülése a vélt hasonló sérelmek felvetését, a tárgyalás elszélesítését s esetleg az ellentétek kiélesítését is vonja maga után.

— Dehogy sirok, kis magzatom. Dehogy sirok . . .

Vacsoránál ültek. A férj lassan, étvágytalanul evett, az asszony pedig kedvetlenül nézett egy bizonytalan irányba. Egyik sem beszélt. Mindkettő hangulata nyomott volt, valami hideg fásultság ulti meg kedélyüket. Azonban látszott arcuk vonásain, hogy e nagy csöndnek viharos előzménye lehetett . . .

A férj középtermetű, körszakállas, össze-nőtt szemöldökű, széles vállu férfi volt. Összevont szemöldöke oly barátságatlanná, kifejezéstelenné tette arcát. Tizenöt év kü-lömbőség volt közte és neje között, aki ugy-lelkileg mint külsőleg épp ellentéte volt neki. Mig ő hirtelen lobbanékonyágával gyakran sok szomorú percet okozott az asszonynak, addig ez szóltanul tűrte férje viselkedését és hallgatásába fojtotta mindazt, ami bántotta-lelkét.

Sohasem beszélt vissza férjének és valóságos martiromsággal tűrte annak szeszé-lyeit. Azonban már nem tűrte tovább . . . Csordultig megtelt a szive és érezte, hogy ennek ki kell fakadnia.

— Miért üldöz egyre hideg, vérfagyasztó tekintetével? kérdezte lassan, félelemmel a férjétől, aki sértően gyűlöletes pillantást vetett az asszonyra.

— Még maga tesz szemrehányást nekem? Maga, holott én joggal tehetném ezt? — szólt a férfi tompa, hideg hangon.

Az asszony egy mély sóhajjal válaszolt. A férj erősen vállai közé huzta fejét és mint egy biologus, aki valami társadalmi tüneményen gondolkodik, átszellemült arccal szólt:

— Nem hiába mondják, hogy a szem: a lélek tükré. De ez igaz is. Mert csakis a szem tükrözi vissza legjobban mindazt, ami az ember lelkében lappang.

A nő csodálkozva nézett urára. Vajjon mit akar ezzel mondani?

— A szem az ember hangulatának legjobb irányadója. Ez kifejezi az örömet, bánatot, boldogságot, bosszuérzést, gyűlöletet, szóval mindent. A maga szemeiben például mindig valami fájdalommal vegyült lemondó tekintet rezeg. Ez bánt engem. Mert tudom, hogy ilyenkor az a „másik” van eszemben, aki nem érdemelné meg azt sem, hogy csak a nevét is kiejtse. Ahelyett, hogy bosszu-érzéssel, megvetően gondolna rá, kedvesen az emlékébe veszi őt. Nem tudja elgondolni, hogy e férfi mily nagyot vétett a maga irányában. A gyalázat fenekére sodorta, ahonnan és mentettem ki. En, aki hitvesemmé tettem és nevet adtam gyermekének . . .

A nő felszisszent. Arca e percben zöldes-szürke színt jászott és szemei mint egy betegé, lázasan forogtak.

— Miért kinez e szavakkal. A legmélyebb tördőfással sem sebezhetne jobban, mint e szavaival.

— Lám mennyire érzékenyül, ha „róla” beszélek!

— Téved! — szólt most már bátrabban az asszony, — nem az ő emléke fáj nekem, hanem azok a túsúrák, melyekkel illet engem.

— Miféle túsúrák?

— Ha gunyos hangján szememre lobbantja, hogy gyermekemnek nevet adott. Miért tett hitvesevé? Midőn eljegyezett, jól tudta, hogy nem vagyok egyedül. És ennek tudatában, mégis akarta, hogy a magáé legyek. Könnyörögve, esküvel ígerte, hogy homályba borítja a multat, ifju tapasztalatlan szívem botlását . . . Mindent ígért, csak hogy a neje legyek. És az lettem. De már házasságunk első évében éreztem, hogy a maga vad, önző szerelme gyűlöletté fajult irányomban. De én csak tűrtem . . . Soha egyetlen egy szóval sem árultam el, hogy hideg, közönyös viselkedése fáj nekem . . . Nem panaszkodtam.

Martiromsággal tűrtem szeszélyeit. De most már a lelkem nem bírja tovább, mert . . . Szava itt elakadt.

— Folytassa! — szólt leplezetlen düh-vel a férfi.

— Emlékszik, milyen fogadalmat tett nekem, mielőtt a hitvese lettem? Esküvel ígerte, hogy szeretni fogja a gyermekét. De fájdalommal kell tapasztalnom, hogy megfeledezett erről. A gyermek érzéki világa napról-napra fejlődik, elméje mindjobban megvilágo-sodik és így ő maga rá jön arra, hogy az a bánásmód, amiben őt részesíti, hideg, gyűlöl-

A nyilatkozatok nagyobb része mind ezen modorban hangzik, sőt egy jelentékeny rész keserű hangon panaszkodik azon, hogy a mozgalom a felsőbbség részéről mintegy leintetett.

Hát ahhoz a kormányhoz, — így szól a nyilatkozat — amelynek működése elé a legnagyobb reménységgel, a jobb jövőbe vetett hittel kellett tekinteni, — amely a velünk szemben már ezelőtt is óriási előnyökkel bíró birói kar kívánságát a legelső megmozdulásra költségvetésen kívül — a pénztári készletből azonnal sietett teljesíteni, amely a katonatiszti özvegyek és árvák ellátásáról gondoskodott — amely a tanítók, vasutasok és postások helyzetének türethetvé tételére a legjobb igyekezettel minden lehetőt megtesz, — egyedül csak nekünk, a pénzügyi fogalmazásiaknak, nem szabad kérelemmel fordulnunk?

A magam részéről mindezeket kész vagyok aláírni s kijelentem, hogy ezek tényleg mind igazak. Tény az is, hogy a sérelmek orvoslandók, azonban most már, miután az is ismeretes, hogy a mozgalommal a legilletékesebb helyen nem rokonszenveznek és a sérelmek orvoslásával is foglalkoznak, azt vagyok bátor kérni, vajjon helyesebb-e az, hogy ily körülmények között továbbra is, esetleg a papirkosárba tehető memorandum benyújtásával foglalkozva, a fürdővízzel a gyereket is kiöntsük, vagy pedig, amint egy pár nyilatkozat is mondja, legyünk óvatosak és tapintatosak, nehogy szemünkre vessék, hogy a pénzügyi közigazgatásnak első és legfőbb támasza a felsőbbséggel ellentétbe helyezkedett?

Igaz, hogy mi beregszásziak, a mozgalom megindító és maig vezetői, elhatározásunkat a továbbiakra nézve a kartársak nyilatkozataitól tettük függővé s igaz az is, hogy a mandataritusság alól én sem akarom kivonni magam, de miután tény az, hogy a mozgalom ezen alakjával a legilletékesebb helyen nem rokonszenveznek, vajjon mégis helyesebb-e az ellentétet kiélesíteni s nem célszerűbb-e a rokonszenvet megnyerni azon a kínálkozó uton, mely rendelkezésünkre áll?

Részemről a mozgalom megindítása óta az „Állami Tisztviselők Országos Egyesülete”-vel s annak hivatalos közlönyével állandó összeköttetésben állok s mi beregszásziak többen, mintegy 70 tag, beléptünk az egyesületbe, hogy ott súlylyal birjunk.

letes . . . Lépten-nyomon éreztem ez ártatlan gyermekkel azt, amit éreztetnie nem volna szabad . . .

Az asszony, máskor oly finom csengésű hangja most majdnem rekedt volt az izgatottságtól. A férj felelet helyett mérgeesen felkelt helyéről, majd vad, indulatos, sértő kacagásba tört ki és mint egy felbőszült állat, minden szó nélkül magára hagyta az asszonyt.

. . . Szegény asszony! Lásd mennyiben veszik szavaidat! Bármennyi igazság is rejlik bennük, a világ mégis férjed felé hajlik, az ő hazug képmutatásának ad hitelt, neki szolgálatat csak igazságot.

Te veszte vagy mindenki előtt! Hiába igyekszel az igazság létráján felkapaszkodni, ugysem tudod elérni a legvégső fokot. Neked itt lenni a mélységben kell végigszenvedned az életet, el kell türelnöd az emberek gonosz álszenteskedéseit, a nélkül, hogy elégtételt szerezz magadnak.

És miért? Mert nő vagy! Nő, aki vétezzel a szigorú társadalmi törvény ellen, amit lépten nyomon bemocskol a férfi. Neki szabályszerűsában van ez! Ő nincs kitéve a világ gunyokajának, mert ő férfi! Érted? Férfi! Övéké minden jog, tied pedig csak a szenvedés, az örökös szenvedés! . . .

A congresszusi munkálatokhoz a magam részéről sok adatot küldtem be s ha vidéki körünk megalakul, esetleges óhajainkat és sérelmeinket ismét előterjesztjük. Jogosan kívánhatjuk tehát, hogy a mi speciális bajaikkal az egyesület s általa a congressus behatóan és részletesen foglalkozzék.

Hogy pedig ezen óhaj követelés legyen s hogy gróf Batthyány Tivadar szerint a mi hangunkat is meghallgassák, ez csak rajtunk áll. Lépjünk be tömegesen az „Állami Tisztviselők Országos Egyesülete”-be. Tartsunk e lapok szerkesztőjével, aki azt írja, hogy az egyesület azonnal foglalkozni fog, foglalkozni kell, az egyes szakmakörök speciális bajaival, amint a vidéki alakulatok által hozott határozatok és javaslatok a központba bejutnak.

Zárszavam tehát ismételt az, ne bántssuk most a memorandumot, de lépjünk be tömegesen az egyesületbe. Kérjük ki és rójuk le részünket a congressusi munkálatokból. Azt szeretném látni, ki fog tenni ellenünk, 1216 fogalmazási tisztviselő ellen?

Aczél Ferenc,
pénzügyi titkár.

** Női és férfi fehérművek igen izéles kivitelben kaphatók Gottesmann Miksa divatüzletében a piactéren, a Vasuti szálloda mellett.

A vasutasok fizetésrendezése.

Többször, sokszor fölpanaszoltuk, hogy a vasutasoknak a „télre” megígért fizetésrendezése még a megvalósítás stádiumába sem ért és a kormány vagy nem készült még el a javaslattal, ami indokolatlanul perfid eljárás a vasutasokkal szemben, vagy pedig — ami még sokkal szomorubb — oly gyatra, mitem érő tervezetet dolgoztatott ki, hogy nem mer vele a közvélemény és a méltán békétlen vasutasok elé lépni. Néhanyszor már kijelentettük ugyan az illetékes tényezők — legutóbb Sztérényi József államtitkár — hogy „a napokban” közzéteszik a javaslatot, de lepergenek a napok, itt a szomorú emlékü sztrájk évfordulója is és a várva-várt tervezethez csak nincs szerencséje az országnak.

Egyik fővárosi napilapban azután egy Vasutas aláírással megjelent cikk mutatónak közli a kormány fizetésrendezési javaslatának egy részét. A cikk a hat rangosztály fizetésemelését mutatja be számszerű adatokkal és a jólétszűrés akkora látszatával, hogy a javaslat másának véve a közleményt, érdemes vele, előnyeivel és hátrányaival foglalkozni. Az előnyökkel gyorsan végezhetünk, mert csak kettő van. Az egyik az, hogy az első három rangosztályban és fizetési fokozataikban a fizetések fölemelése arányban áll az illető főtisztviselők magasabb képzettségével, nagyobb felelősségével és hosszabb szolgálati idejével. A másik dicséretes oldala a javaslatnak a rövidebb várakozási idő megállapítása.

Ezekkel az előnyökkel szemben állanak a javaslatnak oly ríktó hibái és haszontalan intézkedései, hogy kár volt vele egyáltalán előhozakodni és föltenni, hogy a vasutasokat, akik már maguk is nagyon unják a folytonos mozgolódást és békétlenséget, ki fogja elégíteni a nemzeti kormány a szakálgróf által szankcionált tervezete. Legszembeötlőbb sérelme a javaslatnak, hogy a kistisztviselőknél, tehát a vasutasok zömének fizetését csupán 200 koronával emeli. Mindenki tudja, hogy a mai általános drágaság mellett az évi 200 koronás többlet alig több a semminél, mert 200 korona édeskeveset változtat annak a tisztviselőnek helyzetén, akinek családja eltartásán kívül rendszerint még tanulmányi idejéből való nyomasztó kötelezettségeket kell teljesíteni. Az V. és VI. rangosztályban tehát szintén 400 koronával kell emelni a törzsfizetést, hogy a vasutasok megérezzék az állammal velük szemben való kiérdemelt jóindulatát.

A másik elhibázott intézkedés a várakozási időnek 3 évről négyre való fölemelése a IV. rangosztályban. Ez azt jelenti, hogy közel 1300 vasutas a jövőben a mostani

3 év helyett négyet tölt el a rangosztály 3 fizetési fokozatán, vagyis az eddigi 9 év helyett csak egy teljes előléptetési időszakkal később, 12 év után jut a magasabb osztályba. Így azután a 400 koronás fizetésemelés valójában csak 200 koronával többet juttat a vasutasnak, mert amit a fizetésemelés címén adnak, azt elveszik a várakozási idő meghosszabbításával.

Ha tehát a kormány fegyverszünet vagy pláne további éles harc helyett megnyugvást és évekre szóló békét akar teremteni a vasutasok körében, akkor ezeket a főbb elősorolt sérelmeket még a javaslat közzététele vagy képviselőházi benyújtása előtt kell helyrehozni. Lehet, hogy most is — mint már többször — az ország pénzügyi helyzetére fognak hivatkozni és azt mondani, hogy magasabb megterhelést az állam nem bír el. De ez dajka mese, amelyet avatatlannal el lehet hitetni, mert a gyakorlatiasan gondolkodó, az államvasuti bevételeket ismerő vasutas jól tudja, hogy a kormány és törvényhozás sok millióra menő bevételi szaporulatot érhetne el, ha csak — akarná. Értjük alatta az árutarifák kérdésének rendezését, amelynek lelkiismeretes keresztülvitele óriási bevételi többletet eredményezne anélkül, hogy a kereskedői körök a legkevésbé is érzékenyen sujtának. A díjszabások igazságos és modern reformjához azonban nem akarnak nyulni, mert — amint hozzáértők állítják — az árudíjtételeknél a kincstár igen keveset, ellenben a refakciáknál mások és jogosulatlanul igen sokat keresnek.

A hétről.

Lasciate ogni speranza:
Mindenkit ér az influenza.
Es jelzi láz és jelzi nátha,
Hogy a költők hűvös barátja,
Mely dalhoz ad segédkezet,
A tavasz rég megérkezett.
Nos hát a költők, kikelet
Elégedetlenek veled.
Hagyd abba már te rossz, te vásott
Örökös szellő-vihogásod.
Adsz egy csöpp fényt, hogy nyomba
[vedd el

S gyötörsz kegyetlen hideggeddel.
Napsugarat keversz a hóval,
A duzzogást a tréfa szóval.
Ó gyere már te enyhe május,
Te bárszonyhimes, te virágduz
Most tudjuk csak becsed nekod;
A fütést be nagyon sokallom . . .
S a mig köröttem egyre hallom
A b-nek hangzó m-eket,
És megértem hogy mit jelent
Ha d-nek tompítják az n-t, —
Vágyok egy csöpp napmeleget,
Tenyérnyi kék derüs eget
S mi végül tán elhozza azt:
Egy kis becsületes tavaszt.
Ez a bolondos április
Eso is, sár is, napfény is!
Csalóka napfény, puha fagy;
Tavasznak hencsz — s az még se
[vagy!]

VEGYES HIREK.

— **Tisztviselői szövetkezet alakulása.** Acél Ferenc pénzügyi titkár, a tisztviselők lelkes barátja, ki kezdeményezője volt azon mozgalomnak is, mely Beregszásznak a II. lakbér osztályba való soroztatására irányult, most tisztviselői fogyasztási hitel-szövetkezet alakulásán fáradozik. Az alapszabályok megszerkesztése már a befejezéshez közeledik s már legközelebb felhívást is fog kibocsátani valamennyi tisztviselőhöz, a melyben értekezlet megtartására lesznek felhívva, ahol a megalakulás módjait fogják tárgyalni. Kívánjuk, hogy fáradozását a legteljesebb siker koronázza.

— **Uj esperes.** Románecz Aladár bilkei g. kath. parochus a borzsovai kerület esperesévé nevezetett ki.

— **Zászlószentelés.** A beregszászi főgimnázium ifjusága, élükön a tanári karral, nagy buzgalommal készül az új zászlószentelési ünnepélyre, amely május 5-én délelőtt lesz.

— **Uj pénzügyigazgatók.** Öfelsége Tábor Péter pénzügyi tanácsost ungvári pénzügyigazgatóvá, — a pénzügyminiszter pedig Aigner Ferenc pénzügyi titkárt pénzügyigazgató helyettesé nevezte ki.

— **Hirdetmény.** Ertesítem a szőlőbirtokosokat, hogy a magán termelők eladásra bejelentett szőlőkarók készleteinek (a m. kir. földművelésügyi miniszter ur által összeállított) kimutatása folyó év május hó 15 napjáig a polgármesteri hivatalban közszemlélre ki van téve és ezen idő alatt az érdeklődők által megtekinthető. Beregszász, 1907. évi április hó 17-én. Gáthy, polgármester.

— **Brutális kávé.** Városunk egyik kisebb kávéházában a gazda dákót emelt a kaszirnőre mert nem akart inni a vendégekkel. De még nemcsak ilyesmiknek van kitéve szegény lány, hanem a kávé önkénye miatt nyugalma sincsen. Nehéz virasztó munkája után ha lefekszik minden percben fellármázzák. Most ilyen vendég jött, most amolyan. Ez bizonyára csehelné fog stb. És szegény lánynak föl kell kelni nyugalomból ily formán nem egyszer. Pedig a lány mikor az üzletbe lépett kijelentette, hogy inni nem tud s ő nem cseh kaszirnőnek való, a kávé meg is nyugtatta e tekintetben, hogy csak kávéház dísznek óhajta ott tartani. Azt hiszem kissé furcsán bánik a díszel.

— **35 elemi iskola** létesítésére kapott Bereg megye az államtól engedélyt oly formán, hogy évente 5—6 lessz felépítendő. Ugy látszik, hogy a megye sürgetésére csendesen bár, de mégis haladunk az ingyenes népoktatás felé.

— **Cabarett daltársulat** fog a napokban előadást tartani a vasuti szálloda éttermében. A társulat kitűnő erőkből áll s a minálunk már közismert Seiner igazgató vezetése alatt van. A legújabb kuplék, dalok, bohózatok kerülnek színre. Kitűnő ételekről, italokról gondoskodva van.

— **Lelketlen család.** Egy szegény paraszt asszony behozta a hetivásárra két libáját s el is adta szerencsére jó áron. A két liba arába kapott két darab arany 10 koronást és egyéb pénzt is. Mielőtt haza indult volna megnézte, hogy meg van-e a pénze s rémülve veszi észre, hogy a két db 10 koronás két vadonat új egy filléres.

— **Rablók Barkaszón.** Nyeste Ferenc barkaszói lakos hasonnevű fia a mult hó végén tért haza Amerikából. hozván magával 800 korona készpénzt és két rendbeli értékes ruhát. Folyó hó 14 és 15 e közötti éjjel a rablók a lakóház utca felőli szoba ablakának kifeszítésével a lakatlanul tartott szobába bemásztak, a készpénzt kikutatták, azt és több ruhaneműt, nemkülönben négy sonkát és szalonnát elraboltak anélkül, hogy az ugyanezen ház hátsó részében lakók meghallották volna. A nyomozás — bár eddig eredménytelenül — meg lett indítva.

— **Öngyilkos asszony.** Mátészalkáról írja tudósítónk: Rösner Samu m.-szalkai szabóiparos neje régebb idő óta nagyobb idegességben szenvedett, mely utóbbi időben teljesen buskomorrá tette. Az asszony e hó 13-án hajnalban észrevétlenül elment hazulról. Férje kerestette, de csak szerdán találták meg a holt Szamosban a halászon. A szerencsétlen asszonyt három gyermeke siratja.

— **Legújabb divatu** férfi nyakkendő, kus választékban kaphatók Gottesmann Miksa divatúru üzletében a piactéren, a Vasuti szálloda mellett.

— **Egy lapszerkesztő ügye.** Mára marosszigetről jelentik: Kovács Ödön lapszerkesztő polemikába bocsátkozott a Mára maros című lap négy munkatársával, amiért ezek Kovácsot provokálták. Kovács kijelentette, hogy a kihívásban terrorizmust lát és ezért fegyveres elégtételt nem ad, hanem az ügyet a vidéki hírlapírók országos szövetségének pünkösdi ülésén elő fogja terjeszteni.

— **Hirtelen halál.** Kecskés Sándor 60 éves vasuti alkalmazott munkácsi lakos f. hó 17-én Csapon szolgálatközben hirtelen rosszul lett és meghalt. Halálát szívszélhűdés okozta. Hulláját 18-án hazaszállították s eltemették.

— **Farkas Károly** cigányprimás, Farkas Pali öcsöce New-Yorkból hazatérve ujjászervezett 12 tagu bandájával Vásárosnaményban állandóan hangversenyt tart a Korona szálloda éttermében.

— **Vigyázatlanságának áldozata.** Vásárosnaményból írják: Genand József nagy-károlyi 28 éves kísérető vasuti fékező a Nagykárolyból f. hó 16-án este 1/28 órakor Vásárosnaményba érkező személyvonatot elosztani akarta, miközben a pályaudvaron épen a tolató rendkívüli tehervonat mozdonyának tolatyujá ruháját elkapva, maga alá gyűrte és derékban kettészakította. A még fiatal, egy évig nős ember felboncolt temét hazaszállították másnap Nagykárolyba.

— **Sztrájk.** A szolymai forrásnál dolgozó munkások sztrájkba léptek. Fizesítésjavítást kértek. Kivánságaik legnagyobb részét a bérők teljesítették. A munka újból megkezdődött.

— **Gyilkosság az oltár előtt.** Párját ritkító eset történt Monokon (Zemplénmegye) a róm. kath. templomban e hó 1-én. Timár József 21 éves legény összeküldönbözött egy másikkal s azt s templomban az oltár mellett akarta leszarni. Szunyog István 17 éves fiu ezen gonosz cselekedetében meg akarta akadályozni Timárt, azonban vesztére, mert így Timár kése az ő oldalába furódott. Szunyogot rendkívüli nagy vérvesztése dacára az ügyes orvosi kéz megtartja az életnek. Timár ellen az eljárást a csendőrség megindította. A templomot Bessenyei István esperes-plébános újra felszentelte és csak úgy folytatta tovább az isteni tiszteletet.

— **Kévs az orvos.** A belügyminiszter legutóbbi jelentése szerint az országnak 12.440 községe közül csak 1329-ben lakik orvos, az eddig megállapított 1174 kör közül 224-nek nem volt orvosa; 10.468 olyan halottkém működött, aki nem orvos; az elhaltaknak 45.9 százaléka orvosi kezelésben nem részesült. Ezek az adatok nemcsak szomorúak, de szégyenletesek is. De ugyan kinek volna körorvosnak menni kedve, olyan fietésért, amelyből tisztességesen megélni képesség?

— **A fegyvergyakorlatok alól fölmentés.** A közös hadseregbeli és honvéd tartalékosoknak és póttartalékosoknak a fegyvergyakorlat alól való fölmentése, illetőleg annak valamely későbbi időre való elhalasztása iránt benyújtott kérvényeknél, a honvédelmi miniszter több alkalommal tapasztalta, hogy — noha a kérvények az illetékes köz-igazgatási hatóság véleményező, vagy igazoló záradékával el voltak látva — a kérvényekben fölhozott megokolás a valóságnak nem felelt meg teljesen. Ennélfogva a honvédelmi miniszter leiratában szigorúan meghagyja az illetékes közigazgatási hatóságoknak, hogy a fegyvergyakorlat alól történő fölmentésnél, vagy későbbi időre kért elhalasztásoknál a megokolásra fölhozott körülményeket hivatalos vizsgálat útján mindenkor előzetesen határozzák meg és szabályszerű igazolással csakis akkor lássák el ha helyes okairól meggyőződést szereznek.

— **A kasszirnők szervezkedése.** Szinte provokálja az élcelődést s bizonyára nem is maradnak el a gunyos megjegyzések annak hallatára, hogy a kasszirnők szervezkednek. A kávéházi felirónók, a kiknek helyzete a fényes kasszákból legkevésbé sem mondható rózsásnak, helyzetük javítása végett a szervezkedés útjára léptek. Mozgalmi bizottságot alakítottak, amely a következő felhívást bocsátotta ki: „A társadalom minden rétege megmozdult, hogy évtizedes rabszolga bilincseiket lerázza magáról. Mi, kávéházi felirónók sem maradhatunk tétlenül, ki kell vennünk a küzdelemből a részünket. Mi a kik naponta 13, sőt 14 órát egyhuzamban, zárt helyiségben, idegölő munkában töltünk, soha szabad napot nem élvezünk, de fokozza rabszolgasorsunk keserűségeit az ügynöki rendszer zsarolása is. Ezt tovább tűrni nem fogjuk! A budapesti felirónók mozgalmi bizottsága.”

— **Főfedezték a vérhas szérumát.** Ismét egy jó hír a szenvedő emberiség számára. Párisból érkezett. — Az ottani orvostudományi akadémia „minapi ülésén Baillard és Dopter tanárok bejelentették, hogy sikerült nekik szérumot előállítani a dysentheria (vérhas) hathatós gyógyítására. Kétszáz-

negyvenhárom e szérummal kezelt beteg közül csak tíz halt meg.

— **A visszatetsző szaga** és ize következtében oly nehezen bevehető csukamáj-olaj végre jó ízű és könnyen emészthető állapotban kapható a híres „Scott-féle Emulsió“-ban, mely minden gyógyszerárban árusítatik.

— **Mit eszik az ember?** Egy statisztikus kiszámította, hogy egy közepes nagyságú férfi közepes étvágygyal, jó gyomorral 70 esztendő koráig elete folyamán mennyit és mit evett meg. Az illető megevett 25.000 kgr. kenyert, 18.000 kgr. húst, 40.000 kgr. főzeléket, 3—4000 tucat tojást és megivott körülbelül 500 hektoliter italt. Az értéke a megevett és megivott étel-italnak körülbelül meghaladja a 40.000 koronát. Ezek a számok meglepő pontossággal mutatják, micsoda óriási munkát végez a száj és a fog, hogy ezt a rengeteg mennyiséget feldolgozza. Ebből is látható, hogy a száj- és a fogápolás az élet meghosszabbítására nézve milyen fontos és szinte utmutató, hogy rendszeres fogápolást kell végezni.

— **Uj fegyvernem a hadseregben.** A magyar automobil klub és a honvédelmi miniszterium együttes működése folytán szervezés alatt áll jelenleg a modern kor legújabb fegyverneme: a magyar királyi önkéntes gépkocsizó testület. Ilyen katonai testületek a külföld minden államában létesültek és az a hivatásuk, hogy a hadra kelt sereget a parancsközvetítés, valamint a jelentési szolgálatban támogassák. E testületek tagjai mindenütt tisztí rangban állanak, ámbar teljes katonai alapon az angol testület áll és még tökéletesebb katonai szervezete a magyar testületnek lesz. A testület szervezeti szabályzata jelenleg várja a király jóváhagyását. Tagjai kizárólag tiszték és tiszthelyettesek lesznek. Mint a címe mutatja, nem tényleges szolgálatban levők, hanem önkéntesek, tehát polgári személyek alkotják a létszámot. A tervezett automobil egyenruha zsinórdíszítése nagyon diszkrét, azaz nem vastag és az eddigi katonai — honvéd és huszár — zsinórdíszítéstől (amely tulajdonképpen nem is magyaros, hanem inkább horvát jellegű) eltérőleg van tervezve és lehetőleg Rákóczi-korabeli motívumokból áll. A ruházat maga a katonai diszruhát van hivatva pótolni, tehát atilla és pantalló képezi.

— **Gottesmann Miksa** férfi és női divatúru üzlete a piactéren, a Vasuti szálloda mellett, a legmodernebb követelményeknek megfelelően van berendezve.

— **Seprűkötő-házipar.** A hegyvidéki seprűkötő munkások újabb keresethez jutottak; a kirendeltség megszerezte nekik a honvédségi csapatok intézeteinek és laktanyáinak tisztogatásához szükséges seprű szállítást is, ami körülbelül évi 15 ezer darabra rug. Így ma már a Hátvidék legszegényebb lakosainak a vasut és honvédség 100 ezernyi seprűjét veszi meg.

Miért

részesítik előnyben a Scott-féle Emulsió t a közönséges csukamájolajjal szemben? Mert a közönséges csukamájolaj rendszeren emésztési zavarokat idéz elő és a szervezet a csukamájolajnak csak igen parányi részét képes magába felvenni, míg a Scott-féle Emulsióban a csukamájolaj legfinomabb cseppecskékre lévén osztva, még a leggyengébb gyomor által is könnyen emészthető. Ennélfogva a csukamájolaj oly óriási táp és gyógyereje teljes mértékben javára van a szervezetnek és új erőt új életet jelent.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász“ védjegy.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f.

Kapható minden gyógyszerárban.

— **Kiküldetés Kopenhágába.** Dánia fővárosában ez év május-junius hónapjaiban a világ összes szaklapjai sajtókiállítást rendeznek. A Magyar Ujságkiadók Országos Szövetsége legutóbb tartott választmányi ülésén megbízta Lenkei Zsigmondot a szövetség jegyzőjét a világhiállítás tanulmányozásával. A tanulmányut eredményéről Lenkei az Ujságkiadók Lapjában fog beszámolni.

— **Takonykór Munkácson.** Munkács városában a ló be- és kivitel tiltott, illetve a város zár alá helyezett egy lónak takonykórban való elhullása miatt.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűviz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

— **A szerencse otthona.** A sokat áhított mindenki által ostromolt szerencse ezernyi szeszélye kiszámíthatatlan. Hiába üldözzük, ha nem akar közeledni felénk, míg sokszor önmagától szinte következetesen kegyeibe fogad bennünket. Talán legjobb bizonyosság erre az osztálysorsjáték. Ha például a Gaedicke A. budapesti bankház eredményeit nézzük úgy a most lefolyt sorsjátékban mint a múltban is, tapasztalhatjuk, hogy ez a bankház valósággal állandó otthona a szerencsének. Ugyis nyilván minden napra esik egy főnyeremény a Gaedicke bankházban, melynek ügyfelei a két utolsó osztálysorsjátékban többek között a 400.000, 60.000, háromszor a 30.000 és 20.000, a mostaniban pedig a 90.000, 80.000, 50.000, 25.000 és hatszor a 15.000 koronás, ötször a 10.000 főnyereményeket nyerték. Ez a körülmény meg a Gaedicke bankház minden pontos és gyors ügykezelése magyarázzák azt a hatalmas forgalmat, melynek e közmondásos szerencsés bankház öröme.

**** Igen elegáns és célszerű bőrűk:** női és férfi erszények, pénz, cigarették és szivartárcák kaphatók Gottesmann Miksa divatárú üzletében a piactéren, a Vasuti szálloda mellett.

A lépfene elleni védekezés.

A múlt év sok gazdasági bajai között majdnem első helyen áll az okozott károk tekintetéből a lépfene (Anthrax). Hol itt, hol ott jelent meg váratlanul, amint már sajátossága ennek a szörnyű betegségnek és nagy pusztításokat okozott a gonddal nevelt állatokban.

Sokszor láttam egyik-másik földmivelőt, amint családjával sirva állott elhullott jószágja mellett. Mennyi reményt fűz a szegény ember csak egy tyukhoz is! Hát még a tehénkéjéhez, vagy igavonó állatjához?! Abban látja megtestesülve a gazdasági gyarapodását. A lábas jószágok reá nézve értékes tőke, melyben megőrzi és kamatoztatja munkafeleslegét. Termelési eszköz is, melynek segítségével megszabadulhat anyagi terheitől és igen sok gondjától. S ha azután a hosszú évek fáradságának és takarékoságának az vége, hogy elhull a drága jószág, nem csodálkozhatunk a kétségbeesésen, mely belemarkol a szegény ember lelkébe.

De kár a kár a vagyonos gazdára is. Ha a nagyobb gazdaság könnyebben heverhet is ki egy-egy csapást, megmarad annak a nyoma hosszú időre a mérlegben. És egy nagyobb állat elhullása már nem is oly veszteség, amelynek leküzdésére vállalkozni és ezért aldozatot hozni érdemes ne lenne. Hozzá még ahol egyszer a lépfene pusztított, ismételt kitérésétől állandóan tartani lehet.

Azért néhány tájékoztató szót akarok e helyen az emberre és állatra egyaránt veszélyes lépfene betegségről gazdaságunkhoz intézni, kiterjeszkedvén az ellene való védekezés módjára is.

A lépfene betegséget, mint minden fertőző (contagiosus) betegséget, élőlények idéznek elő. Ezek az élő lények: a baktériumok.

A baktériumok rokonságban vannak a legalacsonyabb moszatok és gombákkal. Alakjuk, nagyságuk, keletkezési helyük és módjuk, valamint csírázásuk fajonként más és más.

Leginkább háromféle alakban jelentkeznek: gömb (coccus), pálcika (bacillus) és csavar (spirillum) alakban. Ha alakjukban egyszerűek is, annál változatosabb életnyilvánulatok. Leginkább kettéhasadás által szaporodnak. És pedig a kedvező körülmények között milliárd számra. Ennek a rémítő tenyészetnek alakja és tulajdonságai, az egyes baktériumfajok szerint jellegzetesek.

Ne csodálkozzunk azon, hogy bár az emberiség a fertőző betegségektől régóta annyit szenved, az orvosi tudomány eddig az azokat előidéző baktériumokról oly keveset tudott. Hisz ezek oly kicsinyek, hogy szabad szemmel a legnagyobb baktérium sem látható. Némely fertőző betegségé alig éri el egy milliméter ezredrészét. A régi orvosnak nem állottak rendelkezésére Zsigmondy—Liedentopf-féle görcsövek, melyekkel a milliméter egymilliomod részét is tisztán láthatjuk.

Amióta tökéletesebbnél-tökéletesebb műszerek állanak rendelkezésünkre, amelyekkel a beteg vért, váladékát, szerveit és szervi elváltozásait tüzetes vizsgálat alá vehetjük, azóta megszűnt a kutató ember érzéki korlátosságának igen nagy része. Pontos görcsöveinken át látjuk a baktériumok életét, fejlődését; ismerjük őket fajuk szerint; tudjuk, hogy jutnak a szervezetbe, miként fejtik ki veszélyes hatásukat. Ismerjük a szervezet védekezését velük szemben. Sőt tudunk arra is módot, hogy a megtámadott szervezetnek segélyére hogyan lehetünk.

A lépfene láncos bacillusa, melyről különösen akarok szólni, jól ismert alakja a bakteriológiának. Egyik legszivósabb életű és legszaporább fajja a baktériumoknak. Egymás végébe ragad fonalszerűleg. Azért hívják láncosnak. Ha a lépfene állat vért görcső aint nézzük, olyan, mintha fekete hajszálak lennének belevetve. Olyan szapora, hogy az egész vérrendszert betölti. Embernél kevésbé veszedelmes alakjában, mint kóranthrax, pokolvar, karbunkulus fordul elő. De lépfene állatoknál könnyen átragad. Azért például lépfeneben elhullott állat bőrével érintkezni, azzal dolgozni, nagyon veszedelmes.

A fertőző anyag füvel, szénával, vízzel, a föld porából, levegő útján könnyen bejuthat az állati szervezetbe. Az a szerencse, hogy nem minden baktérium fészkelheti meg magát. A természet sok célszerű védelmi eszközzel ruházta fel az embert és állatot. Különben maga a lépfene elég lett volna kipusztításukhoz.

Első akadály mindjárt a bőr és nyálkahártyák. Pusztítja a fertőző anyagokat a nyál is. A léputak szűrőzete akadályozza a szervezet belsejébe jutást. S ha mégis bejutnak, a gyomornedv, epe, szövetnedvek milliószámra képesek elpusztítani minden fertőző mikroorganizmust.

De a lépfene baktériumainak az az igyekezetük, hogy a vérbe juthassanak. Az állat meleg vére hódításuk célja. Hanem küzdelem nélkül még itt sem bírják fenn tartani magukat.

A véredényekben vannak ugyanis szabadon mozgó fehérvérsejtek (fagociták), melyek környezetük vegyi állapotát megérik. Amint a baktériumoknak sikerült a vérbe jutni, ennek áramlata elsodorja őket a szervezet legkülönbözőbb pontjaira. Így jutnak a tüdőbe, szívbe, májba, lépbe stb. Vékony, vagy hirtelen kanyaruló erekben fennakadnak. És ahol sikerült meglepedniük, azonnal szaporodnak és gócot alkotnak. Ez a szervezetben vegyi változást idéz elő, melyet a fehér vérsejtek megéreznek és a fertőzött pontokra tödulnak, hogy tömegükkel a bacillus tova terjedési útját elzárják. Sőt aktíve is támadólag lépnek fel. Felfalják a bacillusokat. Ha a bacillusok gyöngék, elpusztulnak a fehérvérsejtekben. De ha erősebbek, akkor ők ölik meg a fehérvérsejteket.

Igy indul meg az a rettenetes harc, melyben a szervezetnek minden csepp vére élet-halál küzdelemre kél a milliószámra szaporodó ellenség ellen. Tulajdonképpen nem maga a baktérium öl, hanem az általa termelt nagyon erős, specifikus és minden baktérium fajra jellemző mérge; az úgynevezett toxin. A lépfene különben ebben is kivétel. Mert közvetlenül is öl. Láncosbacillusai oly tömegben szaporodnak nagy hirtelenséggel, hogy a vértől a tápláló élelyt elvonják; a szöveteket tönkretesznek.

Hála a tudomány kutatásainak, a lépfene már annyira ismeretes, hogy az ellene való pozitív védekezés módzatait is megállapíthatjuk. Lehetnek ritka kivételek, de egyébként ezt a betegséget is biztosan tudjuk gyógyítani.

A gyógyítás módja: az immunizálás. Alapelvül az a nagy tapasztalati igazság szolgál, hogy bizonyos fertőző betegség egyszeri kiálása mindenkorra, vagy legalább hosszabb időre megvéd ugyanannak a bajnak megszerzésétől. Ezt régóta tapasztalták az emberek. Jenner már alkalmazta a himlő ellen és ez alaposan letiporta ezt a betegséget. Eredményes alkalmazása természetesen az egyes baktériumfajok ismeretét feltételezi. Tehát kevés fertőző anyaggal beteggé tesszük a szervezetet, miáltal abban a baktériumokat megölik, vagy legalább közömbösítik.

Ha az állatorvos idejekorán, tehát a betegség lappangási időszakában veheti gyógykezelés alá az állatot, betegséget nem okozó szérummal meggyógyíthatja. De ha már a betegség kitört, gyógyítása sikertelen. Az állat menthetetlenül elpusztul.

Azért oly vidéken, aminő a miénk is, ahol a fertőzés veszélyétől komolyan lehet tartani, védő oltásokkal kell elejét venni a beállható veszedelemnek. Védő oltásnál az állatorvos oltó anyagot fecskendez az állat testébe s azt ekként immunizálja. Az oltóanyag állhat: virulens baktériumok és baktérium termékekből. Ezekből különböző erősségű (virulenciájú) anyagot nyerünk, melyekkel hosszabb-rövidebb idejű immunitást érhetünk el.

Egyszerű oltó-anyaggal végzett beoltás 8 hónapra teszi az állatot lépfene ellen védetté. A védettség foka különben az oltóanyag minősége mellett az oltások számától és az állat szervezeti tulajdonságaitól is függ. De az átlagosan előforduló fertőzésekkel szemben a beoltott állat átlag meg is van védve.

Az idej szokatlanul kemény és hosszas telet majd csak felváltják már a várva-várt meleg tavaszi napok. A földet borító hó és jég réteg elolvadt. A hólével átvívott föld lassan fölmelegszik és megindul benne az élet. Fejlődésnek indul a növényzet. De életre kelnek a különféle fertőző betegségek mérgező gombáinak milliárdjai is. Félni lehet attól, hogy a múlt évben kárt okozó lépfene el nem pusztult baktériumai és spórái tavasszal újra megkezdik öldöklő munkájukat. Különösen, ha a menet nélkül köszönt be a meleg időszak és úgy a talaj, mint az időjárás alkalmasak lesznek a járványok terjedésére.

Kötelességemnek ismerem erre gazdaságunk figyelmét saját érdekében és állattenyésztésünkre való tekintetből különös nyomatékkal felhívni. Meg van a feltétlenül biztos szerünk. Csak fel kell azt a fenyegető veszedelem elhárítására használnunk. Ne várjunk addig, míg bekövetkezik a baj, hanem május hó folyamán, illetőleg a legelőre kihajtás előtt oltuk be állatainkat lépfene elleni védő oltóanyaggal.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Rózsika házassága.

El volt terjedve az a hír, hogy
Wertheimstein Rózsika válik a férjétől.

Uram, kit tisztelnék a vének,
Tőled függnek az események,
Te ádsz, mi izgalomra nógat,
Szines, izes szenzációkat;
És táplálsz minket mindhalálig,
Tudod-e, hogy valóban válik
A kis Wertheimstein Rózsika?

Bihari lány volt. Házi, szende,
Bár hódolt neki több levente,
Sokat még sem tartott magáról,
Mikor meglátta Rotschild Károly;
A hogy meglátta, megkívánta
És felesége lett a lányka,
A kis Wertheimstein Rózsika.

S nagy esküvő zajlott le Wien-ben
Káprázott, égett mind a színben.
Meglátni, ah, a vágya soknak,
Menyaszonyát a millióknak.
Kétszáz riporter ostromolta,
Hogy mondja el: mi jó a dolga, —
A kis Wertheimstein Rózsika.

A nászutnak is vége, — mégse
Nincs a híreketől pihenése.
A hol csupán meglátni vélik
Már tarka cikkben elmesélik,
Írják kéjjel, szinezve, szépen:
Hogy él a milliók körében
A kis Wertheimstein Rózsika.

S szinte lesik, hogy számon kérjék:
Szereti-e a nábob férjét?
Elovad-e a boldogságtól,
Vagy buta akar arcán a fátyol?
Fásultan fűz-e kart a karba,
Lelkével tán lenn jár Biharba?
A kis Wertheimstein Rózsika?

S pár napja egyik pesti lapban
Váratlan hír rikolt riadtan.
S nem győzik részletre aprózni:
— Hazament a Wertheimstein Rózsika!
A nászutnak tíz hete sincs még,
Sokallja már arany bilincset
A kis Wertheimstein Rózsika?

S most nincs arra kinek se gondja:
A hon közös frigyét, hogy bontja.
Mint válunk el mi Ausztriától,
Avagy Natonek Beregszásztól.
A közönségben, mind egy szálig,
Azon tünődnek: ejnye, válik
A kis Wertheimstein Rózsika?

És ki törődnek, régi hévvel
A kormánypart válópörével?
Meg tud még félni, móddal, okkal
Negyvennyolcas a mágnásokkal?
Vagy ráunt a főuri párra
S a leánykorára vágy, akár a
Szegény Wertheimstein Rózsika?

De ilyen hirt, ha nem ma, holnap,
De okvetlenül megcáfolnak,
„A ráfogásoknak galádja, —
Csak látni kívánta családja,
S e vágyat ő is alig bírta,
De boldogabb, mint a pacsirta
A kis Wertheimstein Rózsika!

Lányok, ha lestek rangos férjre,
Ne vágyjatok ily szerencsére.
Sakál, ki végzi a riportját,
Ne üsse szívetekbe orrát,
A boldogság se, bármí ritka,
Nem jó, ha nincsen semmi titka.
Hát oly frigy, melynek minden csókját
Naponta újra kikotyogják!
Ha tudja, hogy ez lesz a vége,
Tán nem vón Rotschild felesége
A kis Wertheimstein Rózsika!

Meghívó.

A „CEMENTÁRU GYÁRAK RÉSZ-
VÉNYTÁRTASÁG BEREKSZÁSZ és
TISZA-UJLAK“ folyó év május hó
5-én vasárnap délután 3 órakor
Beregszászon a Terménycsarnok-Egylet
helyiségeiben

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a tisztelt részvényeseket
ez uton hívja meg.

Tárgysorozat:

1. A tervezetben Kaszab Soma és
Társaság által a részvénytársaságnak
felajánlott cementáru-üzem számsze-
rinti értékének az igazgatóság becslése
alapján történő meghatározása, és az
egész üzemnek a részvénytársaság ré-
szére való megvásárlása illetve átvétele.
2. Esetleges indítványok.

Cementáru gyárak részvénytársaság.

Indítványok az igazgatóságnál 3 nappal a köz-
gyűlés előtt írásban bejelentendők.

Ujdonság!

50% jég megtakarítható a
szabadalmazott Heimfij jég-
szekrényekkel, mely leg-
jutányosabban megrendelhető
Schvarcz Leopold
vaskereskedőnél, Beregszász.
Ugyanott sodrony-kerítés
és ócska vasuti sín nagy
raktár.

2754/1907. tkv. sz.

Árverési kérvénye a beregmezei gaz-
dasági banknak végrehajtónak Biró Sándor
és neje Veres Mária végrehajtást szenvedők
elleni ügyében.

Árverési hirdetmény.

Alantírott telekkönyvi hatóság az elő-
terjesztett kérelem következtében a végrehaj-
tási árverést 1500 kor. tőke, ennek 1906.
július 21-től számított 6% kamata 1/3%
váltódíj, 93 kor. 55 fill., továbbá 1100 kor.
tőke, ennek 1906. július 21-től 6% kamata,
1/3% váltódíj, 93 kor. 55 fillér eddigi s ezut-
tal 35 korona 60 fillérben megállapított költ-
ségek kielégítése végett az 1881. LX. t.-c.
144. §. alapján és a 146. §. értelmében a
beregszászi kir. törvényszék területén levő
badalói:

1. 906. sztkvi 326., 393. hrsz. ingatlan-
ságból Biró Sándor s neje Veres Mária illető-
ségükre 474 korona ezennel megállapított
kikiáltási árban, de Veres Mihály (C. 8.) holtig
tartó hasznélvezeti jogának épségben hagyása
mellett elrendeli, s az árverés feljegyzését a
telekkönyvi irodának meghagyja.

Az árverés foganatosítására határidőül
1907. évi június hó 20. napjának d. e.
10 óráját a Badaló község házához kitűzi
azzal, hogy az egyidejűleg megállapított s
alább következő árverési feltételek a hivatalos
órák alatt e királyi törvényszék mint telek-

könyvi hatóságnál és Badaló község előljá-
rásán megtekinthetők.

Ezen árverési hirdetmény egy példányát
a törvényszék hirdetményi táblájára kifüg-
gesztetni, továbbá kifüggesztés végett Badaló
község előljárási bizottságának, valamint a szomszéd-
os községek előljárási bizottságainak azonnal való köz-
hírré tétel végett megküldi.

A kérelem többi részét elutasítja, mert
a 196. sztkv. 842., 920. hrsz. ingatlanokat a
Tisza folyó elhordván, nem léteznek s kiki-
áltási árak sem állapítható meg.

Árverési feltételek:

1. A fent jelzett határnapon nyilvános
árverés fog tartatni a beregszászi királyi tör-
vényszék területén levő badalói 1., 906. sz.
tkvi 326., 393. hrsz. ingatlanságból Biró Sán-
dor s neje Veres Mária illetőségükre 474 K
ezennel megállapított kikiáltási árban, de Ve-
res Mihály (C. 8.) holtig tartó hasznélvezeti
jogának épségben hagyása mellett, mely ingat-
lan ezen árverésen a kikiáltási árban alul is
el fog adatni.

2. Árverési szándékozók tartoznak a
kikiáltási ár 20% -át készpénzben, vagy más-
félannyi értékű s óvadékképesnek nyilvánított
értékpapirban bánatpénzül a kiküldöttnél előre
letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §. értel-
mében bírói letétbe helyezést igazoló elismer-
vényt a kiküldöttnek átadni.

3. Vevő köteles a vételárát három
egyenlő részletben és pedig az árverés nap-
jától számítva 30, 60 és 90 nap alatt az ár-
verés napjától számított 5% kamattal együtt
az 1881. 39425. I. M. R.-ben előírt módon a
beregszászi kir. adóhivatalnál az 1881. LX.
t.-c. 168. §-ban megjelölt következmények
terhe alatt lefizetni, a bánatpénz az utolsó
részletbe lesz beszámítandó és az értékpapírok
az utolsó részlet lefizetése alkalmával lesznek
készpénzzel kicserélendők.

4. Vevő tartozik az árverés napjától a
vett birtokra eső mindennemű közterheket
viselni, a vételi illetéket fizetni, a létező épü-
leteket a vételtől a tulajdonjog bekebelezésig
esetű károkért való felelősség terhe alatt
valamelyik hazai biztosító intézetnél tűzkár
ellen biztosítani.

5. Vevő a megvett ingatlan birtokába
az árverés jogerőre emelkedésével lép s ettől
fogva annak haszna őt illeti.

6. Vevő az árverés napjától számított
15 nap mulva ha utóajánlat nem tételik, az
1881. LX. t.-c. 190. §. értelmében vételi bizo-
nyítvány kiadásáért, esetleg birtokba helye-
zéséért folyamodhatik, a tulajdonjog bekebe-
lezése azonban csak a vételár és kamatai tel-
jes lefizetése után fog hivatalból elrendeltetni.

Erről az összes érdekeltet értesítettnek.
Beregszász, 1907. április 12-én a kir.
törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál

Szilágyi, kir. tszéki bíró.

Köhögés!

Aki ezt figyelembe nem veszi
saját testi épsége ellen vétezik!

Kaiser
Mell-Karamellai

a három fenyővel. — Orvosi szak-
tekintélyek által kipróbálva, aján-
latos köhögés, rekedtség, hurut.
einyelkésodás és gégehurut ellen.

4512 közjegyzőileg hiteles
tett bizonyítvány iga-
zolja, hogy beváltják amit ígérenk.
20 és 40 filléres csomagokban
kapható: Reichard Jenő gyógy-
szertárában Beregszászon.

Sirolin

Ennél az étvágyat és a testsúlyt megszün-
teti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar- köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárak-
ban. — Ára üvegenként 4.— korona.

A ki eddig eredménytelenül játszott az osztálysorsjátékon
A ki még egyáltalán nem kísérelte meg abban szerencsését
A ki tényleg főnyereményhez akar jutni
A ki pontos és előzékeny kiszolgálásban akar részesülni, az forduljon bizalomteljesen a legnagyobb szerencsegyűjtődéhez

GAEDICKE bankházához.

Az I. osztály huzása már május hó 23. és 25-én.

Ezen huzásokhoz ajánlunk:

Egész	Fél	Negyed	Nyolczad sorsjegyet
12.—	6.—	3.—	1.50 koronáért.

A pénz beküldéséhez szükséges postai befizetési lapok ingyen és bérmentve.

GAEDICKE

bankház

BUDAPEST, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Faeladási hirdetmény.

A beregszászi m. kir. állami erdőhivatal kerületéhez tartozó Gát község volt urbéres birtokossági erdőbirtokán az 1907. évi 23687. sz. földművelésügyi miniszteri rendelettel kihasználásra engedélyezett mintegy 481 k. holdon kijelölt, megszámozott és felülbélyegezett 4075 drb. tölgy-törzsnek kizárólag műszaki célra becsült 8654 m³., valamint 9034 ürm³-re becsült tölgy, gyertyán, szil s más fák vegyes tüzi fatömege **1907. évi május hó 16-án** (tizenhatodikán) **délelőtt 10 órakor** a község házánál nyilvános árverésen a legjobb ajánlattevőnek tövön egy tömegben el fog adatni. A tüzi-fatömegeből levonásba vett 12 c/m. vastagságu és azon aluli ág, galyfa és hulladék nem képezi eladás tárgyát.

Hivatalos kikiáltási becslés összesen: 380646 korona, azaz háromszáznyolcvanezerhatszáznegyvenhat korona, mely összegben alól említett famennyiség nem adatik el.

Szabályszerűleg kiállított és 10% óvadékkal felszerelt zárt írásbeli ajánlatok, melyek ivenként 1 koronás bélyeggel látandók el, legkésőbb 1907. évi május hó 15-én délután 5 óráig Dr. Simon Endre vármegyei aljegyző, mint az árverést vezető vármegyei hatóságikiküldött kezeihez Beregszászban (vármegyei háza) nyújtandók be; a zárt ajánlatokban kifejezetten kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződésfeltételeket ismeri s azoknak magát aláveti — valamint a megajánlott összeg nem csak számjegyekben, hanem betűvel is kiirandó.

Szóbelileg árverelni kívánók szintén kötelesek a kikiáltási ár 10%-át bántapénzül készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban az árverés megkezdése előtt az árverelő bizottság elnökének kezeihez letenni.

Utó-, távirati és szabálytalanul kiállított ajánlatok visszautasítottatnak.

A részletes és módosított árverési és szerződési feltételek úgy Gát község volt urbéres birtokossági elnökénél, valamint a beregszászi m. kir. állami erdőhivatalnál a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Gát, 1907. április hó 17-én.

Gát község v. urb. birtokossági elnöke.

Élőkerítés.

Gleditschia, élősvény.

Bármily talajban gyorsan fejlődik, sűrű, nagy töviseivel embernek és bármily állatnak ellentáll, kitart 70—80 évig, nevelhető oly sűrűn, hogy apró csirke, malac stb. sem mehet át; ez a legolcsóbb örökös áthatlan kerítés. Főelőnye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető, mert a csemeték felásva jeges pincében tartatnak. Ezen darab 12 korona, rendszeren ültetve 50 méter kerítéshez elég. Nyomtattott ültetési és kezelési képes utasítást minden rendeléshez adok. Akinek élőkerítés nem felel meg, szállíthatok **sodronyszövetet**, a legtekéletesebb gyártmányt, olcsón 100, 150 és 200 cm. széleset.

Szőlőlugas

minden háznak legszebb díszje, egy gyűjtemény 8 fajtából 20 tő, egy tő 2—300 fűrtöt terem.

Szőlőoltványok

táblás ültetések és hiányok pótlására, 60 legkiválóbb bor- és csemege-faj, szigorúan válogatott, tökéletes forradású és fajtisza, dugyökerű példányok.

Delaware

sima vessző, minden szál megfakad, csak az a legnemesebb faj, melyből én 18 év alatt 40 holdat ültettem, 35 hektót terem holdanként, bora édes, erős, oltani, permetezni nem kell és kezeléséhez semmi tudomány sem kell, ezért ellensége sok tudományos szőlőintéző.

Bővebb leírást és képes árjegyzéket tanulságos tartalommal és mindenhez teljes tájékoztatóval ingyen és bérmentve küld:

NAGY GÁBOR

szőlőnagybirtokos, NAGYKÁGYA.

Levelezés minden nyelven.

Bocskay-utca 25. sz. alatt egy bolthelyiség azonnal kiadó. — Értekezhetni

Grünbaum Jenónél.

4 szoba, konyha, kamara és pinczéből álló lakás bérbeadó. Értekezhetni

Glück Lázár,

butorkereskedőnél Beregszászban.

Legközelebbi huzásokra a legkedveltebb sorsjegyekből álló csoport vételét ajánljuk:

3 drb. Erzsébet királyné sorsjegy

Huzás: márczius 1-én, július 1-én és november 1-én.

1 drb. József sorsjegy

Huzás: május 15-én és november 15-én.

1 drb. Bazilika sorsjegy

Huzás: márczius 1-én és szeptember 1-én.

Legnagyobb főnyeremény **100.000 kor.** Évi összes nyereményei **427.300 kor.**

Ezen állandó értékkel **40 havi 2 kor. 40 fill.** részletfizetésre kapható bíró eredeti öt sorsjegy

ELFER és ADLER bank- és váltóüzletében Budapest, V., Fürdő-utca 7. szám.

Alapított 1888. évben. — Az első részletnek postautalványon való beküldésénél a sorsjegyek számával ellátott részletet azonnali játékkal szolgáltatjuk ki. — Az első két részletnek egyszerre való beküldése esetén a harmadikat ingyen nyugtazzuk.

Évente

hét

huzás!

„ANGYAL” gyöngyvirág-crém.

Hozzávaló szappan ára 1 korona.

Szeplőt, májfoltot és mindennemű arctisztatlanságot pár nap alatt eltünttet az

„ANGYAL” GYÖNGYVIRÁG-CRÉME a bőrnek fehér, üde színt kölcsönöz.

Kapható: **Reichard Jenő**

„Angyal” gyógy-szertára, Beregszász (Bocskai-utca.)

„ANGYAL” gyöngyvirág-crém. Gyöngyvirág hölgypor ára 1 kor.

Köhögés, rekedtség és harut ellen nincs jobb a **Réthy-féle pemetefü cukorkánál**.
Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félét** kérjünk mivel sok haszontalan utánzata van.
I doboz 60 fillér.
Csak **RÉTHY-félét** fogadjunk el!

Köszvény

Stubnya ■ ■ ■
■ ■ ■ ■ **fürdő**

t. f. m. 518 mtr. t. f. m.
Gyógyszertár, vasut, posta- és távirdaállomás helyben, Budapest—Ruttkai fővonalon.

Javulatok:

Isületi és izomrheumás megbetegülésnél, ischias, köszvény, neuralgia (idegbántalmak) nél bajok és bőrbetegségek esetében, Ekczema Prurigo, Psoriasis.

— Egész éven át nyitva. —

Orvosi vezetés alatt álló ivó és fürdőkurák, porcellán-, kád- és tükörfürdők, pakolás, izzadási kurák, villanyozás, massage, uszoda és hidegvíz gyógykezelés. — Pompás fekvés, fenyőerdők közepette, elterülve a Tatra hegység egyik remek fensíkján, és így megbecsülhetetlen mint légygöly hely is; nagy és szép park. Legolcsóbb árak, legnagyobb kényelem, egészséges lakások és tápláló ételmezés. Saját fürdőzenekar, lawn-tennis. Állandó előkelő uri közönséggel.

Fürdőorvosok: **Bollemann János dr.** megyei tb. főorvos, **Jakobovits Mór dr.**

Előidény: július 1-ig, utóidény: augusztus 20-tól **50%o engedmény**. Képes prospektussal és felvilágosítással díjmentesen szolgál az

Magaslati
gyógyhely

az Igazgatóság.

Hidegvíz
gyógyintézet

PÉNZT tisztviselőknek kezes nélkül is $6\frac{1}{2}\%$, 1000 koronától havonta 7 korona 20 fillér fizetendő. — Földbirtokra $4-4\frac{1}{2}\%$ -os II. helyre circa 6% -ra, az érték 75% -áig. — Személyhitel 500—5000 koronáig 5 évi lefizetésre diszkrétan és gyorsan kieszközöl minden előzetes költség nélkül

— **WINKLER MOR**, Beregszász. —

A Hoffer és Schrantz gépgyár egyedüli képviselője.

Elsőrendű államilag blombázott és blombázatlan arankamentesített **lóhere és** ■ ■ ■ ■ ■
■ ■ ■ **luczernamagvak**, és más mindennemű csiraképes vetőmagvak. — Kitűnő minőségű háromoldalas ■ ■ **perzselt szalonna kapható** ■ ■ készpénz-fizetés mellett és váltó ellenében **Blau Testvéreknél, Beregszász.**

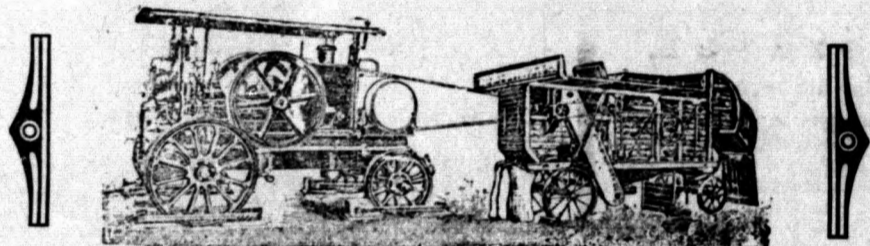
A legjobb mezőgazdasági gépek forrása.

Olasó és eredményes műtrágyák.

„Klotild” Első Magyar Vegyipar Részvénytársaság egyedüli képviselője.

! Ajánlom cséplési és gazdasági célokra minden motorokkal szemben a legjobban bevált !

szívógáz-, benzin- és nyersolaj- motoraimat.

Ipari és malomhajtásra a legolcsóbb üzem. — Kedvező fizetési feltételek.

KRAMMER EDE

Budapest, Szondy-utca 11.

Arjegyzékkel, valamint költségvetéssel ingyen szolgálok.

Globin a legjobb és legfinomabb Gzipo tisztítószer

Egyedüli-gyáros: **Fritz Schulz** jun. részv. társ. Lipcse és Eger.

Hirdetmény.

A surányi körjegyzőséghez tartozó községek **vadászterületel** 1907. július hó 1-én kezdődő hat évre az alantabb jelzett időben nyilvános árverésen haszonbérbe fognak adni, és pedig: Asztély községé 1907. május hó 5-én d. e. 9 órakor; Surány községé 1907. május hó 6-án; Márok községé 1907. május hó 7-én d. e. 9 órakor; Márokpapi községé 1907. május hó 7-én d. e. 11 órakor; Csaroda községé 1907. május hó 7-én d. u. 3 órakor.

Az árverések a jelzett községekben a községi bírák lakásain fognak megtartatni, s az árverési feltételek a községi bíroknál s a körjegyzői irodában megtekinthetők.

Surány, 1907. április 20.

Csörghe Zoltán,
körjegyző.

ROYAL

KÁVÉHÁZ, ÉTTEREM, SZÁLLODA

■ ■ **BEREGSZÁSZ.** ■ ■

Az előkelő közönség találkozó helye. — Mérsékelt árak.